

Inventarisatie detailhandel mei 2016

- Zorgen over de detailhandel
- Niet realistisch dat de detailhandel zal groeien / overeind kan blijven in alle dorpen
 1. kleinere centra zijn kwetsbaar
 2. Dokkum, Burgum en Surhuisterveen zullen naar verwachting minder sterk de effecten ondervinden
 - Sterkste aanbod in de regio
 - Mindere mate te maken met een dubbele krimp (geen bevolkingskrimp)
- Keuzes maken, centreren of steunen waar het ontspringt:
 1. Scenario a: Beleidsmatig inzetten op een zo compleet en gevarieerd mogelijk aanbod in de huidige regionaalverzorgende kernen (Surhuisterveen, Burgum en Dokkum & mogelijk in Kollum óf Buitenpost, niet beide!)
 2. Scenario b: Beleidsmatig inzetten op winkelaanbod in zoveel mogelijk kernen.
- Alle marktpotenties zo veel mogelijk concentreren
 - Supermarkten alleen toestaan in hoofdcentra en ondersteunende winkelgebieden
 - Geen detailhandel buiten centrumgebieden
 - Concentratie van publieksgerichte functies in centrumgebieden
 - Regels ten aanzien van detailhandel als ondergeschikte nevenactiviteit op elkaar afstemmen en alleen toestaan als er echt sprake is van ondergeschikte functie.
 - Afhaalpunten buiten centrumgebieden niet toestaan
- Keuzes vooral regionaal maken!

Koopstromenonderzoek april 2017

Samenvatting

- Leegstand in Achtkarspelen ligt op een hoger niveau dan Fries en Nederlands gemiddeld, namelijk 9,2% ten opzichte van 7,7% in Friesland.
- Concentratie van bewinkeling is afgelopen tien jaar toegenomen. In Surhuisterveen, Buitenpost en Harkema bevindt zich nu bijna 88% van het aanbod. In 2007 was dit 75%.
- Surhuisterveen scoort op alle onderdelen boven het Friese gemiddelde.
- Buitenpost heeft een totale winkelopervlakte van 16.313 m². Vele male groter dan het Nederlandse gemiddelde voor kernen in de groep 5.000 tot 7.500 inwoners; dit bedraagt namelijk 10.800 m²
- Leegstandspercentage in Harkema is 23%
- Functie
 - Surhuisterveen: beperkt regionaal verzorgend
 - Buitenpost: lokaal verzorgend, met een beperkte verzorgende functie voor een deel van de rest van de gemeente
 - Harkema: lokaal verzorgend

Aanbevelingen

- Gemeentebreed
 - Iedere vijf jaar een afgestemde regionale detailhandelsvisie op te stellen.
 - Ondersteuning van de professionalisering van ondernemers en het ondernemerschap verdient zeker aandacht

- Kernen
 - Surhuisterveen
 - Uitbreiding van winkelmeters is niet wenselijk. Alleen overwegen bij een kwalitatieve verbetering voor de hele kern.
 - Onderscheidend vermogen van het centrum benoemen en versterken
 - Uitstraling van de winkels vergroten door een presentatie en profileringsscan van de ondernemers te ondersteunen
 - Buitenpost
 - Hoge koopkrachtbinding, veel doen om dit te behouden
 - Mogelijke sanering in winkelmeters
 - Gemeentelijk beleid hierop toetsen en kijken naar een passend instrumentarium om een saneringsoperatie goed te laten verlopen
 - Inventariseren hoe de (huidige) financiële positie is en na te gaan hoe de opvolging geregeld is.
 - Harkema
 - Samenwerking tussen lokale ondernemers stimuleren
 - Inventariseren hoe de (huidige) financiële positie is en na te gaan hoe de opvolging geregeld is.

Friese Retailaanpak oktober 2019

- 4 winkelgebieden:
 - Kootstertille (ruim 2500 inwoners)
 - Harkema (4260 inwoners)
 - Buitenpost (5700 inwoners)
 - Surhuisterveen (ruim 6.000 inwoners)
- De beide grote kernen Surhuisterveen en Buitenpost hebben een functie voor een grote regio.
- Het winkelaanbod in Harkema en Kootstertille is gericht op de eigen inwoners; het gaat vooral om dagelijkse voorzieningen. De belangrijkste winkel is dan ook de supermarkt van Poiesz.
- Het beleid van de gemeente is gericht op concentratie in de hoofdkernen; niettemin ligt Achtkarspelen in een krimpgebied.
- Zowel in Buitenpost als Surhuisterveen is sprake van aanzienlijke vergrijzing. In Buitenpost ligt het aandeel jongeren tot 25 jaar op het Friese en landelijke gemiddelde, in Surhuisterveen is wel sprake van ontgroening.
- Beide dorpen hebben wat winkels betreft last van blijvende leegstand. Die is hoger dan het landelijke en Friese gemiddelde en valt op sommige plekken erg op in het straatbeeld.
- Online zichtbaarheid en vindbaarheid van winkelcentra en individuele ondernemers in alle vier centra kan verbeterd worden.

Subsidieregeling

In deze winkelgebieden kan subsidie worden verstrekt voor activiteiten die betrekking hebben op:

1. *Verbetering van de inrichting van de openbare ruimte;*
2. *Presentatie, promotie of profilering van het winkelgebied;*
3. *Het vormgeven of verbeteren van samenwerking tussen ondernemingen die fysiek gevestigd zijn in het winkelgebied;*

4. *Bevordering van deskundigheid bij fysiek in het winkelgebied gevestigde ondernemingen en werknemers op het gebied van ondernemerschap, innovatie, strategie en bedrijfsvoering, via deelname aan een door een externe deskundige aangeboden opleidings-, begeleidings- of adviestraject.*